

Vores anliggende i dag er:

- ikke kun et spørgsmål om **økonomi**
- men mere et **kirkepolitisk** anliggende – hvor en lille ”sag” indikerer grundlæggende ændringer i det kirkelige ”landskab”
- at værne om en kirkeforståelse, der sikrer **folkekirkelig bredde og mangfoldighed**

FRIE GRUNDTVIGSKE
FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

De frie kirkelige organisationer og valgmenigheder er **et nødvendigt supplement**

Små tilskud – men stor effekt for folkekirken og samfundet som helhed

Sikrer den **store mangfoldighed i folkekirken**

En vigtig ”kirkelig del” af det store foreningsDanmark.

FRIE GRUNDTVIGSKE
FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

Baggrunden for 1950-betænkningen:

- Staten havde ydet **årlige understøttelser til afgåede valgmenighedspræster**
- **Valgmenigheder anerkendtes ved kgl. resolution**
- Der var givet **forøget pensionsanciennitet til præster**, der fra virksomhed i sådanne institutioner var overgået til embede i folkekirken.
- Arbejdet indenfor disse institutioner hviler i et vist omfang på **en offentlig anerkendelse** og med delvis **offentlig støtte**
- Disse institutioner har direkte aflastet folkekirken eller har **påtaget sig løsning af opgaver, der i særlig grad må anses for at være fælles for hele samfundet**

Understøttelse af private frie kirkelige organisationer var således en del af argumentationen for ordningen i 1950. Pensionskassens indførelse i 1950 er **Kirkeministeriets stadfæstelse** af en lang tradition og en politisk holdning. Pensionskassen af 1950 kan ses som **et symbol** på den positive holdning til det frie kirkelige arbejde. Spørgsmålet er hvordan politikerne kan og vil lade denne anerkendelse komme til fortsat udtryk, hvis Pensionskassen af 1950 ophører.

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

2006-betænkning

I betænkning 1477 om ”Opgaver i sogn, provsti og stift” fremhæves, at **”den større handlefrihed og det engagement, der typisk kendetegner de frivillige organisationer, kan være en særlig fordel.”**

Fokus på de såkaldte kerneopgaver for folkekirken:
gudstjeneste, undervisning, diakoni og mission.

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

Jacob Heinsen - 2007

Der er "mange fordele" i den **arbejdsdeling** hvor den officielle folkekirke primært "har taget sig af gudstjenester og de kirkelige handlinger, mens **organisationerne har stået for kirkelig undervisning, diakoni og mission."**

Mogens Mogensen – Den danske folkekirkemodell - 2007

En lang tradition for at "folkekirken – i et **samspil mellem den officielle folkekirke og de frie kirkelige organisationer** – kan løse de opgaver, som vi står overfor i dag."

FUVs nye undersøgelse af folkekirkens medlemmer

EN DEL AF FOLKEKIRKEN

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

Tabel 27: Hvis folkekirken skal prioritere sine midler, hvor vigtig synes du så, at følgende aktiviteter er?

(Fra "Religiositet og forholdet til folkekirken 2020" – FUV)

At vedligeholde kirkegårdene godt	86 %
At hjælpe syge, gamle og socialt udsatte	86 %
At arrangere kirkelige tilbud for børn og unge	69 %
At holde kirkerne åbne for dem, som vil bede eller meditere	76 %
At bevare traditionerne	78 %
At deltage i internationalt hjælpearbejde	64 %

EN DEL AF FOLKEKIRKEN

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

En evt. nedlæggelse af Pensionskassen af 1950 har et **kirkepolitisk** anliggende – og ikke kun et økonomisk

En lille "sag" kan indikere, at der er **grundlæggende ændringer på vej i det kirkelige "landskab"**

Er vi ved at forlade den **kirkeforståelse**, hvor anerkendelse af og støtte til det frie kirkelige organisationsarbejde sikrer **folkekirkelig bredde og mangfoldighed??**

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

Demokratisk underskud

Kritisk blik på processen omkring ønsket om at nedlægge Pensionskassen af 1950

- for bestyrelsesmedlemmer i Pensionskassen af 1950
- for medlemmerne af Pensionskassen af 1950
- for de organisationer, valgmenigheder mm., som har nogle af deres ansatte optaget i Pensionskassen af 1950

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

Normalisering?? - eller manglende "parallelisering"

Ved nedlæggelse af pensionskasser for f.eks. de frie grundskoler afskaffedes samtidig tjenestemandsansættelse på det pågældende område.

Ved en evt. nedlæggelse Pensionskassen af 1950 er fortsat 80-90 % af præsterne ansat som tjenestemænd

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

FRIE GRUNDTVIGSKE
FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

Danske Sømands-
og Udlandskirker

Bevarelse af et vitalt "flow"

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

En værdifuld **erfaringsudveksling og gensidig inspiration** mellem de folkekirkelige organisationer, valgmenighederne og folkekirken

Præster tilfører organisationerne og valgmenigheder **indsigt om og fra folkekirken**, og efterfølgende kan de tage **erfaringer og kompetencer fra organisationsverdenen** med ind i folkekirken - f.eks. om inddragelse af frivillige.

I en tid med **præstemangel** er det også vigtigt at fastholde og sikre denne bevægelighed mellem folkekirkens tjenestemandspræstestillinger og teologers ansættelse i kirkelige organisationer og valgmenigheder.

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

Mulige fremtidsløsninger for at sikre dette flow:

At Kirkeministeriet sammen med Finansministeriet/Skatteministeriet – såfremt der sker en nedlæggelse af Pensionskassen af 1950 – f.eks. tilretter gældende *Vejledning om fastsættelse af pensionsalderen for tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirker m.fl.*, så det eksplicit nævnes, at **beskæftigelse i DSUK, valgmenigheder og frie folkekirkelige organisationer** (kunne defineres som organisationer, der optages kollekt til på Folkekirkens kollektliste) **giver ret til at få pensionsanciennitet overført ved senere ansættelse i en tjenestemandstilling i folkekirken.**

At de ansatte – eller de ansættende organisationer og valgmenigheder – **indbetaler på en pensionsordning** svarende til den til enhver tid gældende indbetaling for OA-præster

DSUK har fået tilsagn om via Finansloven at få dækning af øgede udgifter til pension, men vil have gavn af ovenstående forslag for at **fastholde rekruttering af præster ind og ud af DSUK**

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

Hvad nu mht. fremtiden for Pensionskassen af 1950?

- **Udvalgsarbejde eller lign.** med inddragelse af de berørte parter
- **Uafklarede forhold** for medlemmerne af Pensionskassen
- **Udskyde processen**

En opfordring til at Kirkeudvalgets medlemmer arbejder for at processen med at nedlægge Pensionskassen af 1950 **udskydes mindst et år** og at **repræsentanter fra de berørte parter i den nuværende pensionskasse – DSUK, de frie kirkelige organisationer og valgmenighederne - indkaldes til forhandling** om hvordan det vitale flow af præster mellem folkekirken og organisationer mm. sikres.

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER

Afsluttende kommentar:

- Ikke kun et spørgsmål om **økonomi**
- Pensionskassen af 1950 kan ses som **et symbol** for anerkendelsen af og støtten til de frie kirkelige organisationers og valgmenigheders arbejde med at løse en række af folkekirkens kerneopgaver
- **Folkekirkeordningen** er på spil
- Fastholde **en bred folkekirkelig forståelse**, hvor valgmenigheder og frie kirkelige organisationer ses, anerkendes og støttes som væsentlige aktører i folkekirken

FRIE GRUNDTVIGSKE

FORENINGEN AF GRUNDTVIGSKE
VALG- OG FRIMENIGHEDER